SJABLOON VOOR ZIENSWIJZEN BIJ GR-BEGROTINGEN WEST-BRABANT
*Dit sjabloon is regionaal ontwikkeld. De met * aangeduide onderdelen zijn hieraan toegevoegd ten behoeve van het verkrijgen van een completer beeld.*

	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg West-Brabant (GGD)
*	**Vestigingsplaats** Breda
*	**Doel GR** Het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de publieke gezondheid. De gemeenten houden de GGD in stand en zo nodig andere vormen van organisatie op het gebied van publieke gezondheid.
*	**Relatie met programma's en doelstellingen** Programma 4 Meedoen in de samenleving Gemeente Drimmelen heeft de zorg voor kwetsbare inwoners die onvoldoende in staat zijn om zelfredzaam te opereren, o.a. qua gezondheid of leefomstandigheden. De gemeentelijke taken richten zich op uitvoering van o.a. collectieve preventieve gezondheidszorg.
*	**Participanten** 16, te weten: Alphen-Chaam; Altena; Baarle-Nassau; Bergen op Zoom; Breda; Drimmelen; Etten-Leur; Geertruidenberg; Halderberge; Moerdijk; Oosterhout; Roosendaal; Rucphen; Steenbergen; Woensdrecht en Zundert.
*	**Uittredingsbepalingen** Opzegtermijn is één jaar. Eerste drie jaar na uittreding is een boete verschuldigd van respectievelijk 100% (1e jaar), 66% (2e jaar), 33% (3e jaar).
*	**Bestuurlijk belang** J. Vissers, wethouder, lid AB
1	**Zijn de jaarstukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?** Ja, op 14 april 2022 zijn de jaarrekening 2021 en de beleidsbegroting 2023 voor zienswijze aan uw gemeenteraad aangeboden.
2	**Is voldaan aan het BBV ?** Ja.
3	**Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.** De doelen in de beleidsbegroting 2023 zijn gestoeld op de ambities uit de meerjarenvisie 'De Agenda van de Toekomst'. Deze meerjarenvisie loopt per 2023 af en eind 2023 gaat de GGD deze met het nieuwe bestuur, inwoners, gemeenten en partners herijken. De strategische doelen vanuit de Agenda van de Toekomst wil de GGD in 2023 realiseren in het licht van de ambities uit de vier landelijke Position Papers die door de 25

DPG'en[1] medio 2021 zijn vastgesteld. Zij hebben aan het kabinet een extra landelijke investering van 600 miljoen euro gevraagd voor herstel én versteviging van het fundament van de publieke gezondheidszorg.

Beleidsbegroting 2023
In 2022 is er oog voor de maatschappelijke gevolgen van de coronacrisis. De impact van corona op de samenleving en de publieke gezondheid is groot. Behalve met gevolgen op korte termijn, krijgen we ook met de lange termijneffecten te maken. De GGD wil in 2023 vanuit haar ambities de gemeenten ondersteunen in de zorg die zij hebben voor hun inwoners die fysiek, mentaal of financieel zwaar getroffen zijn door de coronacrisis.

De ambities van de GGD zijn:

1. *Gezonde en veilige leefomgeving*

De GGD pleit voor een integraal beleid ten aanzien van de leefomgeving, vanuit meerdere beleidsinvalshoeken zoals milieu, groen, wonen, sociaal domein. De ambitie van de GGD op het gebied van gezonde leefomgeving reikt verder dan de Omgevingswet. De gezonde leefomgeving wordt gezien als een randvoorwaarde en als een interventie voor het maken van de gezonde keuzes. De GGD beschouwt het als hun verantwoordelijkheid om te waarborgen dat de publieke gezondheid een wezenlijke plaats krijgt in het integrale afwegingskader rond ruimtelijke ontwikkel- en beheervraagstukken. En dat dan vooral aan de voorkant van het proces.

2. *Preventie verbreden en verdiepen*

De GGD richt zich op gezondheidsbevordering in de breedte waarbij de focus vooral ligt op gezondheidsbevordering en vroegsignalering. Dit doen ze door te werken aan een gezonde leefstijl en te focussen op de thema's uit het Nationale Preventieakkoord (roken, alcohol, overgewicht en mentale gezondheid). Ze ondersteunen de gemeenten bij de uitvoering van de lokale en regionale preventie- en sportakkoorden en verbinden die nog meer met de gezonde school aanpak. Er wordt aangesloten bij de 'life-events' van de inwoners van West-Brabant en samen met partners gaan ze het kader Positieve Gezondheid ontwikkelen en implementeren. Met behulp van een integrale en planmatige aanpak wordt ingezet op effectieve preventie.

3. *Gelijke gezondheidskansen voor iedereen*

In 2023 gaat de GGD domeinoverstijgend aan de slag met in elk geval die beleidsterreinen die zich richten op bestaansvoorwaarden: wonen, werken, schuldhulpverlening en veiligheid. Er wordt gewerkt aan het bevorderen van gezondheidsvaardigheden waarbij het besef is dat het hebben van bestaanszekerheid een belangrijke voorwaarde is hiertoe te komen. Waar mogelijk worden de inwoners betrokken bij de activiteiten die gericht zijn op gelijke gezondheidskansen. Er wordt ingezet op veilig, gezond en veerkrachtig opgroeien (vanaf - 9 maanden). Daarnaast wordt ingezet op het gezondheidspotentieel en probeert de GGD de achterstanden te verkleinen.

In het laatste AB van 2022 vindt een evaluatie plaats van het project Nu Niet Zwanger. Indien de evaluatie van de implementatie positief uitpakt, wordt dit een basisproduct binnen de begroting vanaf 2023. Voor nu is het budget voor 2023 al wel opgenomen in de begroting.

Prestatie-indicatoren
De resultaten die de GGD bereikt op hun taken, geven ze weer in de vorm van indicatoren. De gemeenten hebben via het zienswijzetraject een oproep gedaan om te werken aan verdere optimalisering van de prestatie-indicatoren. Een ambtelijke werkgroep neemt de huidige indicatoren onder de loep.

[1] Directeuren Publieke Gezondheid

4 Financiële aandachtspunten

De ontwerpbegroting 2023 is beoordeeld a.d.h.v. de financiële richtlijnen 2023. Aandachtspunten:

- De ontwerpbegroting 2023 wordt structureel financieel sluitend gepresenteerd. De structurele exploitatie ruimte is moeilijk te beoordelen omdat:
  a) een vergelijking met de jaarrekening 2021 en begroting 2022 ontbreekt;
  b) een toelichting bij het exploitatieresultaat niet is opgenomen.
  Ambtelijk zal dit worden besproken met de GGD.

- Het bestuur van de GGD geeft aan niet af te wijken van de richtlijn:
  "*De begroting wordt opgesteld op basis van ongewijzigd beleid. Er worden dus geen nieuwe taken of uitbreiding van bestaande taken in de primitieve begroting opgenomen, behalve als dit eerder door het (Algemeen) Bestuur is besloten*."
  Er zijn diverse autonome ontwikkelingen opgenomen in de begroting 2023 (indexering, CAO-effecten, huisvestingslasten en investeringen op informatieveiligheid). Daarnaast is ook een aantal eerder door het AB genomen besluiten verwerkt in de begroting 2023 (prenataal huisbezoek, uitbreiding rijksvaccinatieprogramma en Nu Niet Zwanger).
  Ook dit jaar geldt dat de bedoeling van deze richtlijn, in combinatie met richtlijn nummer 4 en 5, is om te onderzoeken of bij autonome ontwikkelingen ook ruimte in de begroting gevonden kan worden om deze op te vangen, zodat de gemeentelijke bijdrage slechts hoeft te stijgen met de loon- en prijsindex. Daarom wordt een zienswijze voorgesteld om de GGD te vragen met voorstellen te komen hoe de gemeentelijke bijdrage niet of veel beperkter zal stijgen de komende jaren.

- Een overzicht van reserves en voorzieningen is opgenomen. Daarin is zichtbaar dat een 5-tal bestemmingsreserves zowel in 2022 als in 2023 niet worden gebruikt om kosten uit te dekken. Uit de jaarstukken 2021 blijkt dat deze reserves ook in 2021 niet zijn aangesproken. Daarmee zouden deze reserves zo snel mogelijk moeten worden opgenomen in besluitvorming om òf vrij te laten vallen òf aan te boren voor plannen. Het gaat om de volgende reserves: Bestemmingsreserve Risico plustaken, Uitbraak infectieziektes, Frictiekosten, Monitors, Innovatie infectieziektebestrijding.

5 Financieel overzicht

Bedragen in onderstaande tabel x € 1.000.

GGD	Begroting 2021	Resultaat 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Totaal GR GGD	19.683	133	20.474	21.790	22.246	22.504
Bijdrage Drimmelen	923	6	931	993	993	982

De bijdrage van de gemeente Drimmelen voor 2023 aan de GGD bedraagt in totaal € 993.186. Dit bestaat uit twee onderdelen:
- Een bedrag van € 671.121 voor uitvoering van het basistakenpakket;
- Een bedrag van € 322.065 voor uitvoering van Jeugdgezondheidszorg (0 - 4 jarigen).

	De bijdrage van Drimmelen aan de Gemeenschappelijke Regeling GGD, inclusief taken Jeugdgezondheidszorg, stijgt van 2022 naar 2023 met circa € 60.000. Aan deze stijging liggen, naast de reguliere indexering, een aantal reden ten grondslag: - Vanaf 2023 rekent de GGD alle huisvestingskosten (inclusief reserveringen voor onderhoud etc.) van consultatiebureaus door aan gemeente. Voor Drimmelen betekent dit dat het vanaf 2023 structureel € 30.200 meer moet betalen. - Impact nieuwe CAO gemeenten kost de gemeente Drimmelen vanaf 2023 structureel € 18.700. - Ter voorkoming van o.a. datalekken moet de GGD haar informatiebeveiliging en privacy structureel beter borgen. Voor 2023 en 2024 wordt daarom incidenteel een gemeentelijke bijdrage van € 11.400 van Drimmelen gevraagd.
6	**Overige aandachtspunten** <u>Coronavirus</u> Inmiddels is duidelijk dat Corona voor langere tijd onderdeel van onze samenleving zal zijn. De GGD geeft aan dat dit betekent dat de Corona bestrijding ingebed moet worden in de organisatie van de GGD. Omdat de GGD in opdracht van het Rijk en gemeentes werkt, is het nodig om dit met elkaar te onderzoeken en een opdracht op te formuleren. Overigens is dit niet in deze begroting 2023 verwerkt omdat nog niet bekend is hoe dit vorm gaat krijgen. Voor 2020-2022 zijn afspraken gemaakt met het Ministerie van VWS over de compensatie van de kosten die de GGD maakt voor de bestrijding van het Coronavirus. Voor 2023 is de situatie nog onbekend en is onduidelijk welke afspraken gemaakt zullen worden.
*	**Bevindingen jaarstukken 2021** Het jaar 2021 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 133.000. Door het DB wordt voorgesteld om dit resultaat te bestemmen voor investeringen en aanpassingen aan het GGD-gebouw aan de Doornboslaan in Breda ter verbetering en ondersteuning, zoals hybride en op afstand werken van medewerkers. Hierover neemt het AB een besluit in haar vergadering op 7 juli 2022. Het resultaat inzetten voor huisvestingslasten, conform voorstel lijkt niet opportuun aangezien de Bestemmingsreserve huisvestingslasten hiervoor ingezet kan worden. De controlerende accountant heeft op zowel getrouwheid als rechtmatigheid een goedkeurende verklaring afgegeven voor het boekjaar 2021. Een mooie prestatie gezien de uitdagingen rondom Corona in 2021.
*	**Bevindingen begroting 2022** Zie punt 3, 4 en 5.
*	**Bevindingen begroting 2024** De begroting 2024 is sluitend.
*	**Risico's** De risico's van de GGD staan beschreven in hoofdstuk 8 Weerstandvermogen van de beleidsbegroting GGD 2023. Het gerealiseerde weerstandsvermogen van de GGD in 2023 is 90%. De GGD streeft ernaar om een weerstandsvermogen te hebben van 100%. Belangrijkste risico voor de GGD is dat de gemeentelijke bijdrage wordt verminderd wat leidt tot ongedekte vaste kosten voor o.a. huisvesting, personeel en overheid.

7	**De zienswijze** *Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt het volgende voorgesteld:* 1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2021 en voor te stellen het resultaat terug te laten vloeien naar de deelnemende gemeentes. Het resultaat inzetten voor huisvestingslasten, conform het huidige GGD-voorstel, is niet opportuun aangezien de Bestemmingsreserve huisvestingslasten hiervoor ingezet kan worden. 2. Een zienswijze bij de ontwerp-begroting 2023 op te nemen als volgt: a. de GGD wordt verzocht om een voorstel te doen in het AB van 20 juli 2022 omtrent besteding van de hierna vermelde bestemmingsreserves, aangezien deze conform financiële richtlijn 3 in besluitvorming opgenomen hadden moeten worden in de ontwerpbegroting en om de raad na de besluitvorming op 20 juli 2022 te informeren over hoe reserves worden ingezet. Het gaat om Bestemmingsreserve Risico plustaken, Uitbraak infectieziektes, Frictiekosten, Monitors, Innovatie infectieziektebestrijding. b. de GGD wordt verzocht om in 2023 de raad te informeren over wat het effect is van de vier landelijke Position Papers op de strategische doelen uit de Agenda van de Toekomst. c. de raad verwacht dat de GGD in afstemming met de Veiligheidsregio Midden en West-Brabant en omringende GGD-en werkt aan een robuustere organisatie die het makkelijker maakt om in te spelen op crises. De raad wordt geïnformeerd over de ontwikkelingen hierover en realiseert zich tevens dat punt b hierop van invloed is. d. de raad geeft de opdracht aan de GGD om in 2022 in samenspraak met deelnemende gemeenten te komen tot een opdracht rondom de inbedding van de bestrijding van het Coronavirus. e. de raad gaat er van uit dat de GGD uiterlijk in het derde kwartaal van 2022 - gezien het risico op een hogere deelnemersbijdrage - een toelichting geeft over de huisvestingsopgave omdat de VRMWB de huur aan de Doornboslaan te Breda (hoofdlocatie GGD West-Brabant) per 1-1-2023 heeft opgezegd. f. de GGD wordt verzocht om in het AB van 20 juli 2022 met voorstellen te komen hoe de autonome ontwikkelingen binnen de begroting opgevangen kunnen worden zodat de gemeentelijke bijdrage niet of veel beperkter zal stijgen de komende jaren en om de raad na de besluitvorming op 20 juli 2022 hierover te informeren.